

Č. 5928.

Cesty. — Samospráva obecní: I. Usnesení obecního zastupitelstva o nesení nákladu spojeného s opravou obecní cesty majiteli přiléhajících pozemků působí jen proti majitelům pozemků ležících v území obce té. — **II.** Nemohou-li se obce dohodnouti o hrazení nákladů na udržování obecní cesty, probíhající částečně územím dvou obcí, přísluší rozhodnutí v první stolici osk-i.

(Nález ze dne 6. října 1926 č. 19.678.)

Věc: František B. a spol. v P. proti zemskému správnímu výboru v Praze (za zúč. obec R. adv. Dr. Frt. Steinfeld z Hradce Král.) stran úpravy cesty.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Cesta, o kterou jde, leží v území obce R.; v první části trati je po dvou stranách ohraničena pozemky r-ckými, ve střední trati leží po jedné straně pozemky r-cké, po druhé straně pozemky náležející do obce p-ské, ve zbývajících trati jest opět po obou stranách ohraničena pozemky r-ckými. O udržování její vedou se již po dlouhá leta spory. K opětným stížnostem na špatný stav cesty uložil ov usnesením ze 26. května 1916 obci r-cké, aby cestu tu do řádného stavu přivedla a ohledně úhrady nákladů tím vzešlých poukázal ob. zastupitelstvo, aby v první instanci se usneslo, má-li náklad ten uhrazen býti z důchodů obecních či mají-li jej uhraditi podle § 78 ob. zř. majitelé pozemků, kteří cesty té užívají. Dne 3. září 1921 usneslo se ob. zastupitelstvo v R., aby náklad na opravu sporné cesty rozvržen byl dle § 78 ob. zř. na jednotlivé interesenty jak r-cké, tak p-ské, kteří cesty k jízdě používají.

Ke stížnosti interesentů p-ckých, Frant. B. a spol., zrušila sice osk usnesení ob. zastupitelstva z 3. září 1921, avšak k rekursu obce R. zrušil zsv nař. rozhodnutím výrok II. stolice pro nezákonnost a »stížnost Frant. B. a soudr. v P. z usnesení ob. zastupitelstva z 3. září 1921 jako opožděnou odmítl«, poněvadž toto usnesení, jímž zastupitelstvo r-cké prohlásilo spornou cestu za cestu, jejíž úprava má býti hrazena dle § 78 ob. zř. nákladem těch, kdo z ní mají užitek, bylo v době od 4. do 20. září 1921 veřejně vyhlášeno, aniž proti němu podáno bylo námitek, čímž nabylo moci práva, stížnost Frant. B. a spol. podána pak přímo u osk dne 22. února 1922 a měla tudíž jako opožděná býti odmítnuta.

O stížnosti nss uvážil:

Zsv k rekursu obce R. zrušil rozhodnutí osk proto, že osk pustila se do meritorního rozhodování o opravném prostředku dnešních st-lů, podaném proti usnesení ob. zastupitelstva r-ckého z 3. září 1921 o rozvrhu nákladů na opravu cesty, ač onen opravný prostředek podán byl opožděně. Zsv vycházel při tom z nesporného předpokladu, že usnesení ob. zastupitelstva z 3. září 1921, jímž v zásadě o rozvrhu nákladů na spornou cestu bylo rozhodnuto, bylo v době od 4.—20. září 1921 v obci r-cké veřejně vyhlášeno, a že nebyly v této době podány proti němu se žádné strany námitek, z čehož vyvodil, že usnesení to i vůči dnešním

st-lům nabylo právní moci. Proti tomu st-lé namítají především, že cit. usnesení vůči nim vůbec právní moci nabýti nemohlo, poněvadž bylo vyhlášeno jen v obci R., nikoli také v obci P., st-lé pak nejsou občany r-ckými, nýbrž členy obce P. — — —

Usnesením z 3. září 1921 obec R. rozvrhla náklady na opravu cesty v R. na interesenty, použivši ustanovení § 78 č. ob. zř. Právomoc obce z ustanovení tohoto plynoucí jeví se jako berní pravomoc obce, stejně jako její pravomoc rozepisovati přírážky a jiné dávky obecní. Avšak vrchnostenská pravomoc obce vůbec a berní pravomoc její zvlášť vztahuje se — jak již z pojmu obce jako korporace územní plyne a v § 28 odst. 1 čes. ob. zř. také výslovně je řečeno — jen na vlastní území, pokud zákon sám výslovně nestanoví úchytku, jako učinil na př. v § 27 ob. fin. nov. Důsledně také úřední vyhlášky její o usneseních, jimiž vykonává svou berní pravomoc, mohou míti účinnost jen na území obce a jsou schopny působiti tolik proti těm, kdož územní její pravomoci jsou podrobeni.

V daném případě vyhlášené usnesení ob. zastupitelstva v R. z 3. září 1921 míří proti majitelům určitých pozemků jako takovým, ukládajíc jim v této jejich relaci povinnost přispěti na úhradu nákladů sporné cesty. Podle toho, co právě bylo řečeno, může úřední vyhláše tohoto usnesení býti přiznána účinnost jen potud, pokud se jedná o pozemky situované v území obce R. Pozemky st-lů však, pro které byli do rozvrhu sporných nákladů pojeti, leží nesporně v obci P., do jejíhož území však úřední vyhlášky obce R. nepůsobí.

Zsv připisuje vyhláše usnesení ob. zastupitelstva v R. z 3. září 1921 právní účinky i proti st-lům jako majitelům pozemků, ležících v území obce P., přehlédl místní hranice pravomoci obce R. a rozhodnutí jeho jest tedy podle ob. zřízení již z tohoto důvodu nezákonné, takže nebylo ani třeba zabývati se otázkou, zda k účinnosti usnesení o rozvrhu příspěvků dle § 78 ob. zř. vůči interesentům by vůbec stačilo pouhé veřejné vyhlášení takového usnesení, či nebylo-li spíše zapotřebí individuálního jich vyrozumění.

Než ani ze zákonů silničních nedá se vyvoditi kompetence obce R. vydávati vyhlášky schopné právních účinků i pro území obce P. Podle § 12 zákona z 12. srpna 1864 č. 46 z. z. udržovati obecní cesty v území obecním povinna jest zásadně obec, při čemž pro opatření úhrady příslušných nákladů rozhodny jsou předpisy zřízení obecního; že podle zřiz. ob. obec nemůže požadovati na st-lích jednostranně příspěvky, bylo však již řečeno. Kdyby pak — jak na tom stojí obec R. podle svého usnesení z 23. února 1905 a z 3. září 1921 — šlo o cestu společnou s obcí P., a obě obce nemohly se shodnouti o způsobu udržování a o rozvrhu nákladů, nebylo by kompetentním rozhodovati o tom ob. zastupitelstvo r-cké, nýbrž podle § 16 zák. z 12. srpna 1864 č. 46 z. z. a § 35 zákona z 31. května 1866 č. 41 z. z. v první instanci osk, jak bylo ostatně na to poukázáno již v rozhodnutí zsv-u z 19. října 1904 č. 98.518.

Č. 5929.

S a m o s p r á v a o b e c n í: * Poplatník nemá nároku na to, aby — zvýší-li se daňová base nad sumu předpokládanou při stanovení při-